

PREDKLADACIA SPRÁVA

Slovenská republika je jedným zo zakladajúcich členov Skupiny štátov proti korupcii (GRECO) od roku 1999. Gestorom členstva SR v GRECO je Ministerstvo spravodlivosti SR.

GRECO v zmysle článku 2 Štatútu monitoruje súlad vnútroštátneho právneho poriadku členských štátov GRECO s Riadiacimi princípmi boja proti korupcii prijatými Radou Európy 6. novembra 1997, ako aj ďalšími právnymi nástrojmi prijatými na účely plnenia Programu boja proti korupcii, najmä Trestnoprávnym dohovorom o korupcii z roku 1999 a jeho dodatkového protokolu. Svoju kontrolnú právomoc vykonáva formou hodnotiacich kôl.

Slovenská republika bola doteraz hodnotená v rámci štyroch kôl v decembri 2000, v marci 2004, vo februári 2008 a v októbri 2013.

Posledné **hodnotenie vo štvrtom kole bolo zamerané na prevenciu korupcie vo vzťahu k poslancom, sudcom a prokurátorom**. Vláda Slovenskej republiky uznesením č. 542 z 29. októbra 2014 vzala na vedomie hodnotiacu správu GRECO pre Slovenskú republiku vo štvrtom kole hodnotení, súhlasila so zverejnením tejto hodnotiacej správy a schválila návrh opatrení na zabezpečenie plnenia odporúčaní GRECO. Zároveň uložila ministrovi spravodlivosti plniť odporúčania v zmysle návrhu opatrení a tiež odporúčala Národnej rade SR, Súdnej rade SR a generálnemu prokurátorovi SR plniť úlohy v zmysle odporúčaní.

GRECO posudzovalo mieru plnenia odporúčaní zo štvrtého kola zatiaľ dvakrát. V októbri 2015 konštatovalo, že Slovenská republika splnila len jedno zo šestnástich odporúčaní uvedených v Hodnotiacej správe štvrtého kola. Z ostatných odporúčaní bolo desať odporúčaní čiastočne implementovaných a päť odporúčaní nebolo implementovaných vôbec. V októbri 2017 GRECO zistilo progres v plnení odporúčaní najmä vo vzťahu k súdnictvu a prokuratúre. V Druhej správe o plnení odporúčaní uvádza, že **Slovenská republika splnila šesť zo šestnástich odporúčaní obsiahnutých v hodnotiacej správe zo štvrtého kola**. Z ostatných odporúčaní bolo čiastočne implementovaných osem odporúčaní a dve odporúčania neboli implementované vôbec.

Najväčšie nedostatky pretrvávajú vo vzťahu k oblasti prevencie korupcie poslancov Národnej rady SR, kde z 5 odporúčaní sú 3 odporúčania splnené čiastočne a 2 odporúčania nie sú splnené vôbec. Vo vzťahu k súdnictvu zo 6 odporúčaní sú 3 odporúčania splnené a 3 odporúčania sú splnené čiastočne. Vo vzťahu k prokuratúre z 5 odporúčaní sú 3 odporúčania splnené a 2 odporúčania sú splnené čiastočne.

Za **najzávažnejší pretrvávajúci nedostatok** vo vzťahu **k poslancom** Národnej rady SR možno označiť **absenciu transparentnosti legislatívneho procesu** v Národnej rade SR, najmä v oblasti styku poslancov Národnej rady SR s takými tretími stranami, ktorých zámerom je ovplyvňovanie verejnej politiky v mene parciálnych záujmov (**pravidlá lobizmu**). Dosiaľ nebol prijatý ani **Kódex správania poslancov Národnej rady SR** aj napriek tomu, že zákon č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky jeho existenciu predpokladá a v § 9a sa priamo na uvedený kódex odvoláva. Neexistujú **osobitné pravidlá pre Národnú radu SR** týkajúce sa **prijímania darov, pohostenia a iných výhod poslancami**. Ako nedostatočná sa stále javí **kontrola dodržiavania** a presadzovania pravidiel týkajúcich sa **konfliktov záujmov**,

majetkových priznaní a iných povinností a obmedzení vzťahujúcich sa na poslancov Národnej rady SR, ktoré stanovuje ústavný zákon č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

Vo vzťahu **k sudcom** je vytýkaná **všeobecná formulácia ustanovení etického kódexu** záväzného pre všetkých sudcov a s tým súvisiaca **absencia interpretačných pravidiel**. **Hranica priznávania darov mimo výkonu funkcie** sudcu nad 6600 EUR je, berúc do úvahy ekonomickú situáciu na Slovensku a priemerný plat sudcu, posúdená zo strany GRECO ako vysoká. Ako nie úplne dostatočné je stále hodnotené preskúmavanie majetkových priznaní sudcov, a to najmä z dôvodu nedostatočného personálneho zabezpečenia Kancelárie Súdnej rady.

V súvislosti **s prokuratúrou** má GRECO výhrady **k neuvádzaniu ceny nehnuteľností v majetkovom priznaní** prokurátorov a **k nezverejňovaniu záväzkových vzťahov** prokurátorov. Obdobne ako v prípade sudcov, je hranica priznávania darov mimo výkonu funkcie prokurátora nad 6600 EUR posúdená zo strany GRECO ako vysoká.

Pre ukončenie štvrtého kola hodnotenia je potrebné uspokojivo splniť celkovo 11 zo 16 odporúčaní. Avšak aj v prípade úplného splnenia odporúčaní vo vzťahu k sudcom a prokurátorom hodnotiaci proces nebude možné uzavrieť bez plnenia odporúčaní vo vzťahu k poslancom, a to ani v prípade dosiahnutia hranice 11 splnených odporúčaní.

Predkladaný materiál sa zaoberá len tými odporúčaniami, ktoré GRECO vyhodnotilo ako nesplnené alebo splnené len čiastočne. Prehľad všetkých odporúčaní je v prílohe č. 1 predkladaného materiálu.

Návrh opatrení legislatívnej a nelegislatívnej povahy je predmetom obsahu samotného materiálu a návrhu uznesenia vlády. Materiál bol predmetom viacerých predbežných konzultácií s dotknutými subjektmi. Zásadné pripomienky k návrhu materiálu vznesené v rámci medzirezortného pripomienkového konania boli odstránené v rámci rozporového konania.

Od pôvodnej úlohy C.3 v návrhu uznesenia ukladajúcej Ministrovi financií Slovenskej republiky zabezpečiť finančné prostriedky pre zvýšenie počtu štátnozamestnaneckých miest v Kancelárii Súdnej rady o 3 tabuľkové miesta určené na preskúmavanie majetkových priznaní bolo upustené, keďže navýšenie počtu štátnozamestnaneckých miest o 3 miesta je zohľadnené v rámci rozpočtového zabezpečenia.

Predkladaný materiál má negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy, ktorý je bližšie špecifikovaný v analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy, zamestnanosť vo verejnej správe a financovanie návrhu.